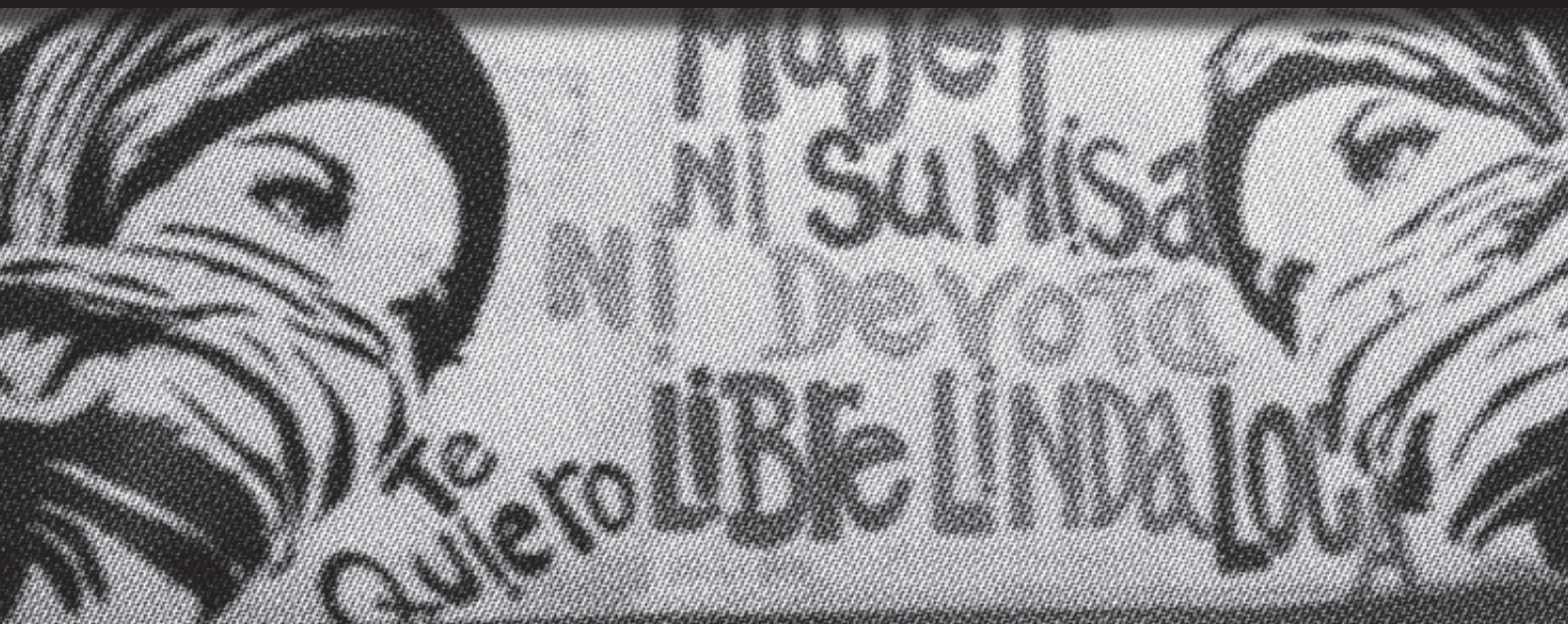

*Δεν υπάρχει
αυτό που
αποκαλούν
«μονοθεματικός
αγώνας»,*

*καθώς δεν ζούμε
μονοθεματικές
ζωές.*

Audre Lorde

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί δημόσια τοποθέτηση της ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΗΣ, Ομάδας Κομμουνιστών/στριών. Βασίστηκε στην εισήγηση της ομάδας έμφυλου της Αναμέτρησης, για τη θεματική ολομελειακή συνέλευση της συλλογικότητας για το συγκεκριμένο ζήτημα, που έγινε το Σάββατο 16/6/2018.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΝΑΔΥΣΗ ΤΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΦΕΜΙΝΙΣΜΟ ΤΟΥ 99%

Η αναζωπύρωση του φεμινιστικού και ΛΟΑΤΚΙ κινήματος τα τελευταία χρόνια είναι γεγονός. Η αλλαγή των όρων ύπαρξης των γυναικών και της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας μέσα στα πλαίσια της καπιταλιστικής κρίσης, η αφαίρεση υλικών κεκτημένων αλλά και διασφαλισμένων δικαιωμάτων και από την άλλη η ώσμωση νέων θεωρητικών επεξεργασιών με την κινηματική πρακτική, συνδιαμόρφωσαν το «εκρηκτικό μείγμα» για αυτή τη διεργασία. Πρώτο στιγμιότυπο αυτής της επανεμφάνισης είναι ο Οκτώβριος του 2016 με την απεργία 100.000 γυναικών στην Πολωνία για να υπερασπιστούν το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση του σώματος τους, ενάντια στον νόμο απαγόρευσης των αμβλώσεων, πεδίο στο οποίο από την δεκαετία του 1960 το γυναικείο κίνημα έδωσε κομβικές μάχες. Οι κινητοποιήσεις από το φθινόπωρο του 2016, μέχρι τον Μάρτιο του 2017 αποκτούν χαρακτηριστικά «παγκοσμιοποίησης», ειδικά μετά το ξέσπασμα του κινήματος Ni Una Menos στην Αργεντινή.

Αρχικά, οι κινητοποιήσεις έχουν αμυντικό χαρακτήρα, απέναντι στα ολοένα αυξανόμενα φαινόμενα γυναικοκτονιών, με την έμφυλη βία να αντιμετωπίζεται ως απότοκο της κρίσης. Ωστόσο, οι επεξεργασίες των πιο ριζοσπαστικών και πρωτοπόρων κομματιών του φεμινιστικού κινήματος (για παράδειγμα οι *Non Una Di Meno* στην Ιταλία), αναδεικνύουν μέσα από τις θέσεις τους - αποτέλεσμα συνελυσιακών διαδικασιών εκατοντάδων γυναικών - τον δομικό ρόλο της βίας στο υπάρχον. Η αυξανόμενη βία δεν είναι απλώς απότοκο της κρίσης. Αποτελεί συστατικό στοιχείο της πατριαρχίας¹, μοντέλου που καθορίζει τις κοινωνικές σχέσεις με εξουσιαστικό πρόσημο, η οποία αν και είναι σχετικά αυτόνομη του καπιταλισμού, δρα ενισχυτικά

1. Veronica Beechey, 'On Patriarchy', *Feminist Review*, No. 3, 1979, p. 66-82. «Η πατριαρχία δομεί τις έμφυλες σχέσεις με βάση ένα εξουσιαστικό μοντέλο, επομένως είναι πολιτική». Επεξηγηματικά, εκτός από τον καπιταλισμό, στον οποίο οφείλονται οι ταξικές ανισότητες, υπάρχει και η πατριαρχία, δομή προγενέστερη του πρώτου και ανεξάρτητη από αυτόν, στην οποία οφείλονται οι ανισότητες των δύο φύλων, η οποία δεν θα εκλείψει μέσω μιας αλλαγής στις σχέσεις παραγωγής. Αν στην περίπτωση του καπιταλισμού αντίπαλος είναι μια κοινωνική τάξη, η αστική, η οποία ιδιοποιείται την υπεραξία των εργαζομένων, στην περίπτωση της πατριαρχίας αντίπαλος είναι ένα φύλο ιστορικά υπεραξιωμένο (άρσ: κοινωνικό φύλο), οι άνδρες, ανεξαρτήτως κοινωνικής τάξης, οι οποίοι ευθύνονται για-και επωφελοούνται από την απαξίωση του γυναικείου και των μη ετεροκανονικών φύλων. Όπως τονίζει η German, σε τελική ανάλυση είναι το κεφάλαιο που επωφελεείται από τη γυναικεία καταπίεση, αν και οι άντρες έχουν άμεσα οφέλη από τη διάκριση (όπως συμβαίνει με την κυρίαρχη πλευρά κάθε διάκρισης), Lindsey German 1981, *Theories of Patriarchy*, *International Socialism*, second series: 12.

προς αυτόν πολυεπίπεδα. Παράλληλα, η εμπλοκή σε αυτόν τον παγκόσμιο κινηματικό αναβρασμό μαρξιστριών θεωρητικών και ακτιβιστριών, προσφέρει τον ζωτικό χώρο για την ανάπτυξη ενός νέου φεμινιστικού ρεύματος που επιτυγχάνει να συνομιλήσει ενεργά με τις νέες κοινωνικές ανάγκες και να συνδεθεί με τους επιμέρους αγώνες που έχουν ξεσπάσει.

Στην Αμερική το φεμινιστικό κίνημα αλληλεπιδρά με το *Black Lives Matter* και με τα κινήματα υπεράσπισης των αυτοχθόνων, στην Ευρώπη των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών δίνεται φωνή στους αφανείς, ενώ παράλληλα οι φεμινιστικές διεκδικήσεις σπλητεύουν τις πολιτικές λιτότητας. Στη Μέση Ανατολή, παρά τα όσα αναπαράγονται στην «προοδευτική» Δύση, οι γυναίκες παίζουν καίριο ρόλο σε απελευθερωτικούς αγώνες, όπως στην Παλαιστίνη, και αναπτύσσουν τον δικό τους πολιτικό χειραφετητικό λόγο. Δεν είναι τυχαίο πως τα τελευταία χρόνια αναπτύσσονται φεμινιστικές θεωρίες που απευθύνονται σε γυναίκες μουσουλμανικών κοινοτήτων, επιδιώκοντας τη χειραφέτηση μέσα από την αφύπνιση τους και όχι μέσα από την επιβολή ενός «αποικιοκρατικού» δυτικισμού. **Κάπως έτσι, στην φαρέτρα του αναδυόμενου σύγχρονου φεμινιστικού κινήματος εντάχθηκαν και οι δύο νέες βασικές έννοιες του, η διαθεματικότητα και η συμπερίληψη.**

Από την άλλη πλευρά, η άνοδος της ακροδεξιάς, η συντηρητικοποίηση του πολιτικού σκηνικού σε διεθνές επίπεδο και η σκλήρυνση της πολιτικής των ολοκληρώσεων και των ιμπεριαλιστικών μηχανισμών, έχει προφανείς επιπτώσεις πάνω στα καταπιεζόμενα στρώματα των πληθυσμών, κατεχοχίν στις γυναίκες και τα LGBTQI άτομα. Ταυτόχρονα, ο νεοφιλελευθερισμός επιχειρεί να αξιοποιήσει τις αντιθέσεις που ο ίδιος οξύνει, και επενδύει στον κατακερματισμό των υποκειμένων. Έτσι, αναδύεται ταυτόχρονα ένας δυτικός, φιλελεύθερος, υποτιθέμενος φεμινισμός/δικαιωματισμός, που επιδιώκει να νομιμοποιήσει την επίθεση απέναντι στα κοινωνικά, εργασιακά και πολιτικά δικαιώματα όλων. Χαρακτηριστικές είναι οι πρακτικές pinkwashing του Ισραήλ, τα επιχειρήματα υπέρ της νομιμοποίησης νεοφιλελεύθερων πολιτικών προσώπων (πχ. Χίλαρι Κλίντον), ή η αξιοποίηση μιας φεμινιστικής ρητορικής για την επιβολή της ισλαμοφοβίας και της αντιμεταναστευτικής πολιτικής. Αυτή η πραγματικότητα σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να δώσει

άλλοθι για την υποτίμηση του φεμινιστικού αγώνα. Αντίθετα, επιτάσσει τη διαρκή αντιπαράθεση, σε πολιτικό και θεωρητικό επίπεδο, και τη συγκρότηση επεξεργασιών του σύγχρονου ριζοσπαστικού φεμινισμού που θα αναδεικνύουν την ανταγωνιστική του συγκρότηση και πρακτική.

Ο ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ, ΑΝΑΠΟΣΠΑΣΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ

Η διεθνής αυτή τάση ανάδυσης του φεμινιστικού κινήματος επανεκκίνησε τη συζήτηση για τον φεμινισμό της εποχής μας και σε επίπεδο ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού. Οι αφορμές υπήρξαν πολλές: αρχικά, τα οικονομικά δεδομένα που δημιούργησε η κρίση, η θεσμική υποτίμηση της γυναικείας παραγωγικότητας, η ακόμη πιο έντονη εργασιακή επισφάλεια καθώς και η αδυναμία πολλών να χειραφετηθούν οικονομικά από την οικογένεια ή τον άνδρα τους. Η ανεργία των γυναικών σε κάθε κατηγορία (κάτοχοι απολυτηρίου Λυκείου, απόφοιτες ΑΕΙ, νέες) είναι τουλάχιστον 10% υψηλότερη από το αντίστοιχο ανδρικό ποσοστό (Εργάνη 2017). Αποτελούν με συντριπτική πλειοψηφία το μακροχρόνια άνεργο και ανακυκλώσιμο δυναμικό του ΟΑΕΔ, με το ποσοστό των εγγεγραμμένων γυναικών να βρίσκεται στο 63,6%.

Επιπρόσθετα, η στροφή μεριδών της κοινωνίας προς τον συντηρητισμό (στα πλαίσια του αφηγήματος της κρίσης, ως κρίσης αξιών και απομάκρυνσης από τον «πατροπαράδοτο» τρόπο ζωής) έθεσε σε αμφισβήτηση εκ νέου δικαιώματα και ελευθερίες που μεταπολιτευτικά είχαν κερδίσει το γυναικείο και ΛΟΑΤΚΙ υποκείμενο. Η στροφή στον συντηρητισμό δεν περιορίστηκε στις ασυγκρότητες κοινωνικές τάσεις, αλλά βρήκε και πολιτικούς εκφραστές που σε μαζικό επίπεδο (από το πολιτικό προσωπικό της ΝΔ μέχρι τις πολιτικές θέσεις της Χ.Α.) εκθέτουν θέσεις περί βιολογικής ανωτερότητας, «φυσικής» οριοθέτησης σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας σφαίρας, ακόμη και «προσφοράς» της αναπαραγωγικής ικανότητας των γυναικών στα πλαίσια της εθνικής προσφοράς. Στο πεδίο της ιδιωτικής ζωής όλα αυτά τα δεδομένα, διαμορφώνουν εκ νέου την γυναικεία ταυτότητα και ρόλο. Η γυναίκα αντιμετωπίζεται ως το πρώτο άτομο που οφείλει να «επιστρέψει» στο σπίτι, που οφείλει να ενσωματωθεί ξανά σε ρόλους που η κοινωνία και ο ιδεολογικός μηχανισμός της οικογένειας της αποδίδουν. Ενδεικτική η έρευνα που έγινε στα πλαίσια διερεύνησης της ισότητας των φύλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου το

69% των Ελλήνων ερωτηθέντων υποστήριξε πως η θέση της γυναίκας είναι στο σπίτι. Η συρρίκνωση κάθε προνοιακής δομής εν μέσω κρίσης επιτείνει τη μετακύλιση του σχετικού βάρους στη γυναίκα. Αυτή η πραγματικότητα επιτάσσει την επεξεργασία ενός συγκεκριμένου μαχητικού διεκδικητικού πλαισίου κοινωνικών αιτημάτων, για την επανακατοχύρωση και διεύρυνση κοινωνικών δικαιωμάτων για τις γυναίκες. Σε αυτό θέλουμε να συμβάλλουμε το επόμενο διάστημα.

Η αριστερά δεν θα μπορούσε παρά να παίρνει δυναμικά θέση σε αυτό το ζήτημα. Να αναγνωρίζει την πολλαπλότητα των καταπιέσεων που ασκούνται στη γυναίκα, και να επιδιώκει μέσα από πολύμορφους αγώνες την χειραφέτηση της, ή τουλάχιστον τη διαμόρφωση ενός πεδίου προάσπισης των δικαιωμάτων της. Ωστόσο, η συζήτηση και πολλώ δε μάλλον η φεμινιστική πρακτική εντός του κινήματος συχνά περιορίζεται σε αυστηρά γυναικεία υπόθεση. Αναλύσεις περί πρωτεύουσών και «δευτερευουσών» αντιθέσεων (που στοχεύουν σε/επιφέρουν υποτίμηση), θεωρητικά εργαλεία που σκουριάζουν από τον προηγούμενο αιώνα, παρουσίαση βεβαιωτήτων που αναπτύχθηκαν στις πιο σκοτεινές στιγμές του κομμουνιστικού κινήματος, αναπαράγονται στον ένα ή τον άλλο βαθμό, παραγνωρίζοντας τη βαθιά μαρξιστική πεποίθηση πως για να μπορέσουν τα υποκείμενα μαζικά να

συνδράμουν στην υπόθεση της κοινωνικής απελευθέρωσης, το κίνημα οφείλει να παλεύει ώστε να διασφαλίζει όρους αξιοπρεπούς ζωής γι' αυτά, και της δικής τους χειραφέτησης, ώστε να αποτελέσουν ενεργό τμήμα ενός ευρύτερου «ιστορικού μπλοκ».

Έτσι, στην περίπτωση του γυναικείου ζητήματος, όχι μόνο υποτιμάται ο αγώνας του συλλογικού υποκειμένου, αλλά αναπαράγονται και στρεβλώσεις εντός των τειχών της αριστεράς με σεξιστικές συμπεριφορές και κουλτούρες.

ΣΕΞΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Βασικός κόμβος στον οποίο αναμετρηθήκαμε με το εν λόγω ζήτημα ήταν η πρόσφατη συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, διαδικασία που ανέδειξε τις βαθιές προβληματικές της πλειοψηφίας των ηγεσιών των οργανώσεων του μορφώματος. Με αφορμή το περιστατικό σωματικής κακοποίησης συντρόφισσας από άντρα μέλος της ΑΡΙΣ, και την προσπάθεια επιβολής της εγγραφής του στην τοπική επιτροπή Πετραλώνων-Κουκακίου-Νέου Κόσμου ενόψει της συνδιάσκεψης, ξεκίνησε μια διαδικασία

συλλογής υπογραφών από συντρόφισσες που ζητούσαν την μη αποδοχή της εγγραφής. Η κίνηση αυτή, όπως έχει ορθά αποτιμηθεί, πέτυχε να συνενώσει με οριζόντιο και συντροφικό τρόπο πλήθος αγωνιστριών της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ανεξαρτήτως διαφωνιών σε άλλα πολιτικά επίδικα. Η αμεσότητα και η μαζικότητα των υπογραφών, από συντρόφισσες από όλες τις οργανώσεις που συμμετέχουν στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ (που στην συνέχεια διευρύνθηκαν με πολλές υπογραφές και από άντρες συντρόφους), αναδεικνύουν το «δεν πάει άλλο» των συντροφισσών ως προς τη σημασία του ζητήματος. Μέσα από αυτή την κίνηση φάνηκε η δυναμική που έχει το γυναικείο κίνημα εντός της αριστεράς, πολλώ δε μάλλον, η δυνατότητα του να πιέζει σε δημιουργική κατεύθυνση τα εκάστοτε μέτωπα, κερδίζοντας κοινούς τόπους στο επίπεδο της βάσης, βαθαινοντας συντροφικούς δεσμούς και αναδεικνύοντας περαιτέρω ποια ζητήματα ανοίγουν επειδή όντως ανταποκρίνονται σε ζητήματα ουσίας και φυσιογνωμίας της αριστεράς (και ποια εν τέλει αποτελούν μικροπολιτικές επιδιώξεις). Στη διαδικασία αυτή, αποτιμούμε ως ιδιαίτερα θετική τη στάση των συντρόφων της Μετάβασης (και όσων μελών της Αναμέτρησης συμμετέχουν στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ), που έδωσαν τον αναγκαίο χώρο και υποστήριξη στις συντρόφισσες, αντιλαμβανόμενοι πως οι ίδιες οφείλουν να δώσουν τη μάχη τους. Δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στα θετικά της αποτίμησης, κρίνουμε πως η δουλειά που έγινε ως προς τη συζήτηση για τον σεξισμό εκείνες τις μέρες, πρέπει τώρα να μπει σοβαρά στην πολιτική ατζέντα και να γίνει κτήμα μας συνολικά.

Ως στιγμή σε μια συνέχεια σεξιστικών συμπεριφορών που θα αντιμετωπίσουμε ξανά, και όχι ως κακή στιγμή, το εν λόγω περιστατικό ανέδειξε ότι δυστυχώς, η αριστερά με μαζικούς όρους δεν παλεύει να αποβάλλει τον σεξισμό των μελών της, στη χειρότερη περίπτωση τον αναπαράγει και στην καλύτερη τον αποδέχεται σιωπηρά, θυσιάζοντας την πολιτική αξιοπρέπεια στον βωμό πολιτικών συμφωνιών. Η αντίδραση της πλειοψηφίας της ηγεσίας της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ήταν βαθιά προβληματική, υποτιμώντας και επιχειρώντας να αποπέμψει το ζήτημα από οποιονδήποτε δημόσιο διάλογο στη διαδικασία της συνδιάσκεψης. Επιπλέον, αρκετοί αναζήτησαν απίτες ώστε να δικαιολογήσουν τον θύτη, άλλοι κατηγορήσαν το θύμα, τρίτοι υποβάθμισαν το γεγονός, είτε αναζητώντας την ποσότητα της βίας που ασκήθηκε, είτε ιεραρχώντας τα «μεγαλύτερα» πολιτικά καθήκοντα ως άξια συζήτησης. Όλοι οι προηγούμενοι,

τελικά, κατέληξαν να υποστηρίζουν με αυτό τον τρόπο τον επιτιθέμενο, ή (έστω και άθελα) να αναπαράγουν όψεις της κουλτούρας του βιασμού, υποτιμώντας εν συνόλω τις συντρόφισσες τους – και όχι μόνο την συντρόφισσα που δέχτηκε την συγκεκριμένη επίθεση. **Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε πολύ σημαντικό το γεγονός ότι άνοιξε το συγκεκριμένο ζήτημα στη συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, με τη συγκεκριμένη επιλογή και ένταση από την πλευρά της πρωτοβουλίας των γυναικών.** Κυρίως, ανοίγει ένα σημαντικό πεδίο για τη συνέχιση και την εμπάθυση αυτής της συζήτησης και σχετικών πρωτοβουλιών, όπως θα αναφερθεί και στη συνέχεια.

Αναφερόμενες στην *κουλτούρα του βιασμού*, εννοούμε από την σιωπηρή αποδοχή έως την ξεκάθαρη υποστήριξη, κάθε είδους βίας (ψυχολογικής, λεκτικής, σωματικής, σεξουαλικής) απέναντι στις γυναίκες. Η κουλτούρα του βιασμού δεν συνδέεται μονοδιάστατα με περιστατικά «ακραίας» έμφυλης βίας, αντίθετα, τροφοδοτείται από διάφορα περιστατικά στοχοποίησης (π.χ. Slut-shaming) συντροφισσών και όχι μόνο, και αναπαράγει επικίνδυνα αφηγήματα και πρακτικές - που καμία σχέση δεν θα έπρεπε να έχουν με την κομμουνιστική αριστερά (ακόμη, φυσικά, και όταν χρησιμοποιείται απέναντι στις γυναίκες της «άλλης πλευράς»). Πιο «αθώες», αλλά εξίσου προβληματικές όψεις του σεξισμού εντός της αριστεράς, είναι φαινόμενα όπως η «αντικειμενοποίηση» των συντροφισσών.

Πέρα από αυτές τις μορφές υποτίμησης των γυναικών, υπάρχουν και άλλες εκφράσεις υπόρρητου σεξισμού στην αριστερά, που αναπαράγονται μέσα από τον παγιωμένο επιμερισμό πολιτικών ρόλων. As σκεφτούμε τον αυτοματισμό με τον οποίο κατανομονται ρόλοι: πόσες γυναίκες τοποθετούνται ή συμμετέχουν σε όργανα, πόσοι άντρες φτιάχνουν πανό. **Το «μονοπάλιο» της ανδρικής παρουσίας εξασθενεί ίσως σε σχέση με το παρελθόν, αλλά εξακολουθεί να υπάρχει έντονα στο πεδίο της παραγωγής πολιτικής.** Ενδεικτική μόνο είναι η πενιχρή εκπροσώπηση οργανώσεων από γυναίκες - με τις εξαιρέσεις να υιοθετούν, όπως αναφέραμε, ανδρικές στερεοτυπικές συμπεριφορές ή ακόμη λιγότερες, φωτεινές εξαιρέσεις, αποτελέσματα ισχυρών φεμινιστικών «πυρήνων» εντός των οργανώσεων, που αρνούνται μια τέτοια υιοθέτηση. Υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις, όπου ο αντισεξισμός γίνεται «πολιτισμική διαφοροποίηση» και όχι υλική πρακτική, με διάφορες αντανάκλασεις, όπως

πχ. γυναίκες να συντονίζουν ή να μεταφράζουν σε πάνελ («αφήνοντας για τους άντρες» τις πολιτικές τοποθετήσεις). Τομή σε αυτή την τάση μπορεί και ήδη φαίνεται να κάνει η Αναμέτρηση, που ήδη από τις πρώτες μέρες συγκρότησης της έδωσε βάρος στην ισότιμη εκπροσώπηση. Ωστόσο η δουλειά που πρέπει να γίνει είναι πολύ περισσότερη, αν σκεφτούμε τον **λιγιστό χώρο που παραδοσιακά δίνεται στις συντρόφισσες ως προς την πολιτική ανάπτυξη τους (ανάληψη στελεχιακών καθηκόντων, θεωρητική προετοιμασία και συγκρότηση, πρόσβαση σε δημόσιο βήμα πολιτικά ή συνδικαλιστικά, Ξεπέρασμα πολλαπλών καταπιέσεων που ενσωματώνονται).**

Ένα ακόμα παράδειγμα, είναι το γεγονός ότι η περιφρούρηση αποτελεί μια «καθαρά» αντρική υπόθεση (κατά κανόνα στους χώρους του κινήματος, αν και συχνά χωρίς να λέγεται ως τέτοιο), στην οποία οι γυναίκες μπορούν να «μυηθούν» μόνο αν «αποδείξουν την αξία τους» (ή τη «μαγκιά» τους) ή αρνηθούν την ελεύθερη επιλογή στο πως θα διαχειρίζονται τη ζωή τους και το σώμα τους, οδηγούμενες σε στερεοτυπικά μοτίβα υιοθέτησης ανδρικών συμπεριφορών για να ανταπεξέλθουν. Με αυτό τον τρόπο, η αντίσταση όχι μόνο καταλήγει να γίνεται δουλειά των ειδικών, αλλά να αποστραφεί από τα ίδια τα υποκείμενα αλλά και κυρίως το κίνημα, το δυναμικό εκείνο που θα μπορούσε να ριζοσπαστικοποιηθεί, να ανατρέψει – με δική του πρωτοβουλία και συντροφικό σεβασμό σε δεύτερη φάση – τον φόβο και να αποκτήσει εμπειρία στο πεδίο της μαχητικής πρακτικής.

Σε σχέση με τα παραπάνω, είναι συχνό φαινόμενο η υποτίμηση συντροφισσών -πολιτικά και προσωπικά- και φεμινιστικών πρακτικών στον δημόσιο και ιδιωτικό διάλογο. **Οι «μάγισσες» του Μεσαίωνα, οι «τρελές» της δεκαετίας του 1960, έγιναν οι «Υπερβολικές» του 2018.** Η υπερβολή εδώ ορίζεται ως η «εκτός ορίων» προσπάθεια να πέσει φως στο ζήτημα της φεμινιστικής πάλης αλλά και των πολλαπλών καταπιέσεων, που μάλιστα συνοδεύεται από το επιχείρημα της «αυτοϋπονόμευσης» του αγώνα. Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να πούμε πως ιστορικά η «υπερβολή», ορισμένη ως αναγκαία δράση από μεριάς των καταπιεζόμενων ώστε να υπερασπιστούν τις διεκδικήσεις τους σε έναν αντιδραστικό συσχετισμό, ήταν συχνή και αποτελεσματική πρακτική του κομμουνιστικού κινήματος εν γένει, και στην περίπτωση του φεμινιστικού κινήματος ήταν το μέσο για να αποκτήσει ορατότητα ο γυναικείος αγώνας,

πληρώνοντας εξαρχής και για πολλές φορές βαρύ φόρο αίματος, όπως στην περίπτωση της σουφραζέτας Emily Davison. Παράλληλα, είναι σημαντικό εν τέλει και το πως το όποιο επιχείρημα περί «υπονόμευσης ενός αγώνα μέσω της υπερβολής» καταλήγει να προτείνει και να προκρίνει μάλλον, σειρά πρακτικών και θέσεων «μη υπερβολικών», άρα και λιγότερο επιθετικών / διεκδικητικών (και εν δυνάμει ενσωματώσιμων).

Η «μάχη για την ορατότητα» είναι μια από τις πιο σημαντικές μάχες για το γυναικείο και ΛΟΑΤΚΙ κίνημα. Ο κυρίαρχος λόγος (με τις αντανάκλασεις του και μέσα στις διαδικασίες του κινήματος), κατά βάση στοχεύει στην αποστέρηση της ορατότητας της γυναικείας καταπίεσης, της γυναικείας ταυτότητας ιδιαίτερα ως πολιτικού υποκειμένου, και των φεμινιστικών πρακτικών. Ο σεξισμός και οι αποτυπώσεις της πατριαρχίας βρίσκονται παντού, δεν αφορούν απλώς τις «κραυγαλές» περιπτώσεις ανισότητας. Οι δυνάμεις του κινήματος πολλές φορές εναντιώθηκαν σε πρακτικές ανισότητας και διεκδίκησαν «τυπική ισότητα» (αν και συχνά υποτιμήθηκε μέχρι και αυτό) - ωστόσο κάτι τέτοιο δεν αρκεί. Ακόμα πιο σημαντικές, για τη συγκρότηση του υποκειμένου, τη χειραφέτηση και την πολιτικοποίησή του, είναι οι «άρρητες» πλευρές καταπίεσης και διάκρισης, που συναντώνται σε καθημερινές πρακτικές, και συχνά ασκούνται ασυνείδητα από άντρες και ενσωματώνονται, λιγότερο ή περισσότερο συνειδητά, από γυναίκες. Πρώτη συλλογική μας κατάσταση θέλουμε να είναι η αναγνώριση αυτής της πραγματικότητας. Στη συνέχεια, καλούμαστε να πράξουμε ως συνέπεια της αναγνώρισης αυτής: *να δοθεί σεβασμός και χώρος*, συνειδητοποιώντας ότι το σημείο αφετηρίας δεν είναι κοινό, στον λόγο, στην αντιπαράθεση, στις πρακτικές.

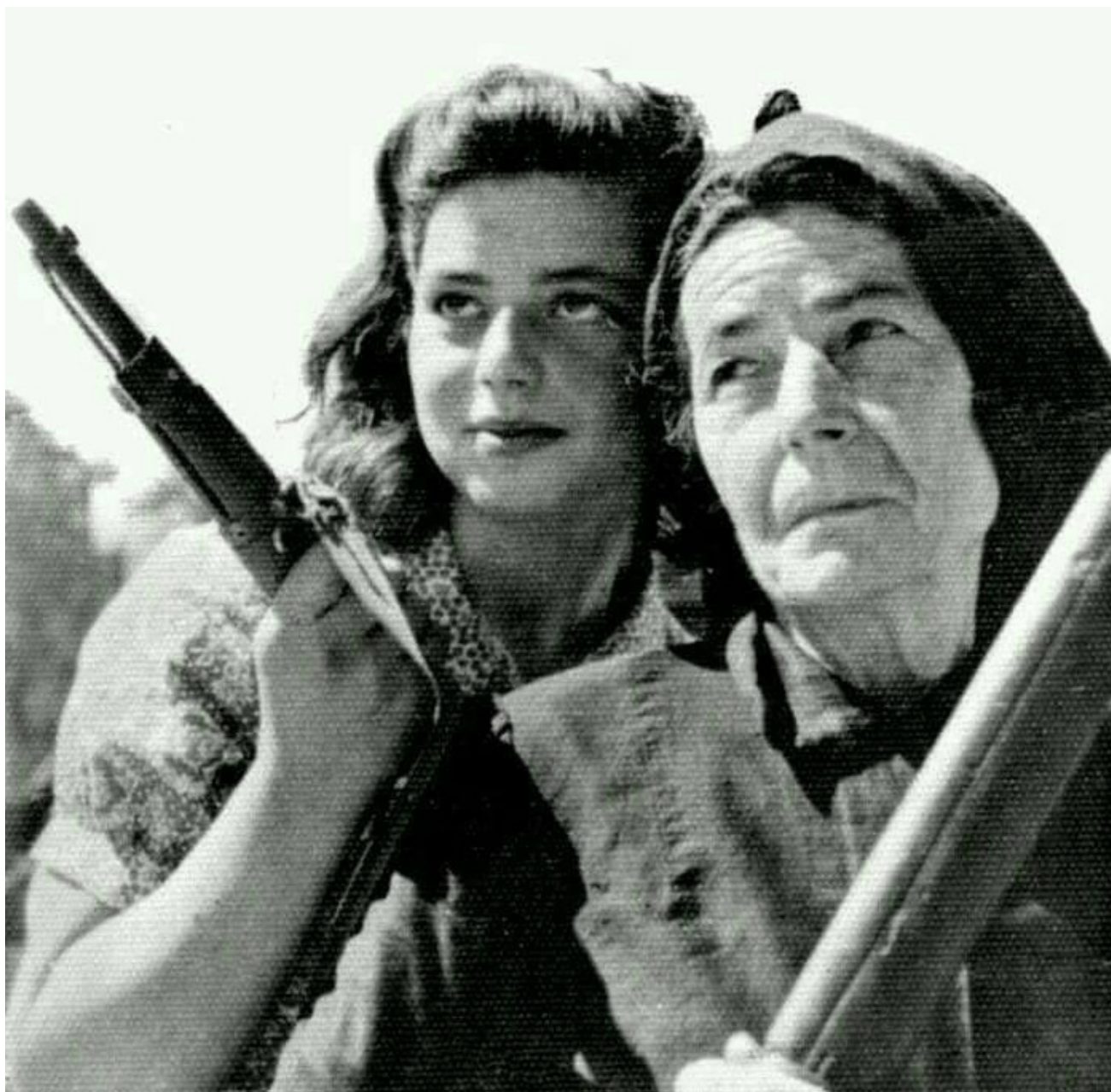
Η τοποθέτησή μας και η αντιπαράθεση μας συνολικά ως Αναμέτρηση με τις παραπάνω λογικές, δεν τίθεται ως απλά ως μια προσπάθεια να κατακτηθεί μια πιο «πολιτικά ορθή» ή «πολιτισμικά» αναβαθμισμένη φυσιογνωμία, γιατί δεν πρόκειται περί τέτοιου ζητήματος. Επιδιώκοντας να έχουμε ουσιαστικό ρόλο στα προχωρήματα της αριστεράς και εν γένει του κινήματος το επόμενο διάστημα, οφείλουμε κάθε μέρα να επιδιώκουμε να κάνουμε πράξη, αυτό που ελπίζουμε να αλλάξουμε στον κόσμο. Αν αντ' αυτού, αναπαράγουμε στην πολιτική και καθημερινή μας ζωή τις στρεβλώσεις του υπάρχοντος, τότε είναι σίγουρο πως θα τις φέρουμε ως συστατικό στοιχείο μας, και το όποιο νέο

εγχείρημα θα έχει κληιδωθεί από αυτές τις προβληματικές.

ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΙΝΗΜΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΟ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΣΗΜΟ

Με γνώμονα τη θέληση να συνεισφέρουμε δυναμικά στην υπόθεση του κινήματος, οφείλουμε αρχικά να ψηλαφήσουμε τους τρόπους που θα δίνουν στην αριστερά τη δυνατότητα να αφήσει πίσω τον κακό της εαυτού. Αυτό δεν μπορεί παρά να επιτευχθεί σε πρώτη φάση μέσα από ένα μοντέλο λειτουργίας το οποίο θα προωθεί μεθοδικά την γυναικεία ισότητα και συμμετοχή. Πρέπει στο σήμερα να μιλήσουμε ανοιχτά και να πράξουμε ακόμη πιο ξεκάθαρα, υιοθετώντας διαρκώς τη λογική της συμπερίληψης, της συλλογικής πολιτικής μόρφωσης και κινηματικής/πρακτικής εμπλοκής που δεν πιέζει, αλλά ωθεί τις γυναίκες συντρόφισσες στην συμμετοχή, δίνοντας τους χώρο για την ανάληψη πρωτοβουλιών

σε κάθε πεδίο. Τοποθετούμαστε υπέρ των ποσοτώσεων, που φαντάζουν «υπερβολικές» ή «τυπικές» στην αριστερά του 2018, η οποία παράλληλα δηλώνει ότι σοκάρεται που η συμμετοχή των γυναικών σε πολιτικά όργανα τείνει να μην ξεπερνάει ποτέ το 30% (και πολλές φορές φτάνει να μετατοπίζει την ευθύνη σε εκείνες, «που δεν αναλαμβάνουν πρωτοβουλία!»). Θεωρούμε τις ποσοτώσεις ως αναγκαίο, στο σήμερα, και όχι ικανό, από μόνο του, μέτρο. **Υπογραμμίζουμε ταυτόχρονα ότι τα ποσοτικά μέτρα δεν αρκούν: πιο σημαντικά είναι τα ποιοτικά μέτρα.** Συχνά η συμμετοχή των γυναικών στα όργανα αναπαράγει στερεότυπα, καθώς είναι αυτές που θεωρούνται κατάλληλες για τα «πρακτικά», τις οργανωτικές δουλειές κλπ., αλλά δεν αναλαμβάνουν στελεχιακά καθήκοντα. Εμπνεόμαστε από μοντέλα όπως της Ροζάβα, που θεμελίωσαν την ιδέα των δύο συμπροέδρων (μιας γυναίκας και ενός άντρα) και επέμειναν σε μοντέλα ουσιαστικής συμπερίληψης, από τα πολιτικά καθήκοντα μέχρι τις μάχες.

Απαιτείται συλλογικά πολιτική δουλειά στα φοιτητικά, εργατικά σχήματα που παρεμβαίνουμε, η οποία θα συγκροτεί μια νέα φυσιογνωμία συνδικαλιστών, μα κυρίως συνδικαλιστριών, που θα τολμούν, θα εξοπλίζονται θεωρητικά και θα πράττουν, χωρίς να υποτάσσονται σε νόρμες πατριαρχικών προτύπων. Μέσα από μια τέτοια διεργασία θα μπορέσουμε να εξοπλίσουμε το κίνημα με τα αναγκαία εργαλεία του σήμερα: τις σύγχρονες επεξεργασίες που αναγνωρίζουν τις διαφορετικές ταυτότητες και τις ενοποιούν με ριζοσπαστικό πρόσημο, την πρακτική που κατακτιέται οριζόντια και αναβαθμίζεται εμπλέκοντας σύνολα οργανώσεων και όχι άνδρες στελέχη. Με αυτά τα δεδομένα είναι πιθανότερο το κίνημα να μπορεί να απαντήσει ουσιαστικά και νικηφόρα στις σύγχρονες ανάγκες των πλητόμενων κοινωνικών στρωμάτων, πολλώ δε μάλλον των κοινωνικών ομάδων εντός τους που βιώνουν σειρά καταπιέσεων. Έτσι, δεν θα έχουμε μόνο τη νίκη της Αριστεάς (της εγκύου που απολύθηκε πρόσφατα από την εταιρεία vresnet και δικαιώθηκε), αλλά την ενδυνάμωση του γυναικείου υποκειμένου, που θα μαθαίνει να οργανώνεται και να διεκδικεί. Έτσι δεν θα έχουμε μόνο τη νίκη και χειραφέτηση ενός τμήματος του καταπιεσμένου υποκειμένου (των γυναικών), αλλά θα δημιουργούμε ένα παράδειγμα που θα μπορεί να διευρυνθεί, πολιτικά και μεθοδολογικά. Έτσι, δεν θα πρόκειται μόνο για τις γυναίκες, αλλά για όλα τα καταπιεσμένα υποκείμενα, την αναγνώριση των πολλαπλών καταπιέσεών τους, την ενδυνάμωση και χειραφέτησή τους, τη ριζοσπαστικοποίηση τους. Έτσι, θα παράγουμε και θα αποτυπώνουμε, στην πράξη, μια αντίληψη για την πολιτική, όπου θα υλοποιεί τη (λενινιστικής έμπνευσης) «ενότητα στη διαφορά», που σέβεται τις διαφορές και τις στρατεύει στον κοινό αγώνα. Με αυτή την έννοια, ο αντικαπιταλιστικός αγώνας δεν αποτελεί μια γενική και αφηρημένη ιδεολογική επίκληση, ούτε όμως εγκλωβίζεται στο (όποιο) μερικό: Ξεκινάει από το κάθε μερικό *ως εάν* αυτό να εμπεριέχει το όλον, συναρθρώνει σε ανώτερο επίπεδο το μερικό με το όλον, κι έτσι κατορθώνει να υπερβαίνει τις μερικές προσλαμβάνουσες όχι υποτιμώντας τις αλλά *ως ζωντανό κομμάτι ενός ενιαίου οργανισμού*.

Σε αυτή την κατεύθυνση, αναλογιζόμενες όλα τα παραπάνω και τον κομβικό ρόλο που έχουν να παίξουν οι γυναικείες οργανώσεις σε αυτή την υπόθεση, καθώς και τα πρώτα βήματα που έχουν ήδη γίνει, **παιρνούμε την απόφαση να καλέσουμε το σύνολο των αριστερών**

γυναικείων ομάδων και συλλογικοτήτων, στην συγκρότηση μιας κοινής συνέλευσης, με στόχο να έχει μόνιμα χαρακτηριστικά. Στόχος της πρωτοβουλίας θα είναι μέσα από οριζόντιο συντονισμό να απαντήσει όχι μόνο στα περιστατικά σεξισμού εντός του κινήματος, αλλά να επαναφέρει την συζήτηση για το γυναικείο και ΛΟΑΤΚΙ κίνημα στο πεδίο ορατότητας που του αντιστοιχεί. Επιδιώκουμε σε αυτή τη διαδικασία να εμπλακεί και ανένταχτο δυναμικό και σε μια λογική σύμπλευσης με κάθε φεμινιστική και ΛΟΑΤΚΙ ομάδα, να αναβαθμίσουμε την παρουσία, τις επεξεργασίες και τις πρακτικές του κινήματος. Σε επόμενο στάδιο επιδιώκουμε να δημιουργηθούν διάλογοι επικοινωνίας με εργαζόμενες (ατομικά ή συλλογικά) σε μια κατεύθυνση υπεράσπισης των δικαιωμάτων τους αλλά και ενδυνάμωσης τους. Η πρώτη ανταπόκριση που έχουμε κρίνεται θετική. Θέλουμε τον Σεπτέμβριο να καλέσουμε μια **κοινή σύσκεψη γυναικείων και φεμινιστικών οργανώσεων**, με στόχο να κληθεί μια κοινή συνέλευση και να ψηλαφηθούν οι δυνατότητες και τα χαρακτηριστικά ενός μόνιμου συντονισμού. Πρώτο βήμα σε αυτή τη διαδικασία είναι η κοινή διεργασία και πρωτοβουλία στα πλαίσια του αντιρατσιστικού φεστιβάλ, με συμμετοχή πολλών φεμινιστικών και γυναικείων συλλογικοτήτων σε κοινή εκδήλωση και τον αυτοοργανωμένο χώρο. Σε αυτό το πλαίσιο τέλος, συγκροτούμαστε αυτοτελώς ως ομάδα έμφυλου Αναμέτρησης, επιδιώκοντας κοινές πρακτικές και, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, κοινές διαδικασίες και διεργασίες με άλλες φεμινιστικές συλλογικότητες.

Επιπλέον, αποφασίζουμε μια σειρά από κατευθύνσεις για την εσωτερική μας λειτουργία και τη δημόσια παρουσία μας, που θα κάνουν πράξη τα παραπάνω, από την πλευρά όλων των συντρόφων και συντροφισσών και την Αναμέτρηση ως σύνολο:

1. Ισότιμη και εναλλάξ χρήση αρσενικού και θηλυκού στον λόγο, ως αναγνώριση της σημασίας της μάχης της ορατότητας, όπως προσεγγίστηκε παραπάνω, σε γραπτό και προφορικό λόγο.
2. Συμπεριληπτικό υλικό επικοινωνίας (φωτογραφικό κλπ.) που δεν θα αναπαράγει πατριαρχικά πρότυπα.
3. Καμία διοργάνωση και συμμετοχή σε all-male πάνελ. Μέριμα και προτροπή στις άλλες δυνάμεις, σε όλες τις μετωπικές διεργασίες που συμμετέχουμε για την παρότρυνση στη συμμετοχή των γυναικών.

4. Τοποθετούμαστε υπέρ των ποσοτώσεων στα όργανα και την εσωτερική λειτουργία, ως θέσπιση μέτρου θετικής διάκρισης για να τείνει να αναιρέσει την κυρίαρχη διάκριση, ως αναγκαία λύση στο σημείο που βρίσκεται η αριστερά, με βάση και τη λογική που αναπτύχθηκε παραπάνω. Τέτοια μέτρα δεν είναι εργαλειακά και στόχος τους είναι η διαμόρφωση των προϋποθέσεων για την μελλοντική κατάργησή τους. Η πολιτική μας τοποθέτηση είναι ποσόστωση στο 50%, και επιδιώκουμε κάθε εκπροσώπηση, τουλάχιστον να μην απομακρύνεται πολύ από το ποσοστό αυτό.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΜΦΥΛΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΗΣ

Με τα βιώματα κάθε μιας από όσες συμμετέχουν στην ομάδα ως μικρές αφορμές, ακόμη περισσότερο λαμβάνοντας υπόψη την παρακαταθήκη του κομμουνιστικού κινήματος σε παγκόσμια κλίμακα, που ιστορικά έδινε χώρο στην ανάπτυξη αυτοτελών γυναικείων ομάδων, αλλά κυρίαρχα επειδή αντιλαμβανόμαστε ότι το υπάρχον προφανώς αναπαράγεται και εντός των δομών της αριστεράς, αποφασίσαμε η ομάδα μας να απευθύνεται σε/ να συμμετέχει κάθε άτομο που βιώνει την πολλαπλότητα των καταπιέσεων. Ανεξάρτητα από τις ειλικρινείς προθέσεις των συντρόφων, οι εξουσιαστικές σχέσεις που διαπερνούν την κοινωνία αναπαράγονται σε κάθε πεδίο της ζωής, πολλές φορές υπόρρητα - είτε από τον φορέα που ασκεί είτε από εκείνον που του ασκείται η εξουσία - και στη βάση της αντίληψής μας για την πρωτοκαθεδρία των ιδιών των υποκειμένων στην ανάπτυξη αντιστάσεων, επιλέγουμε να δώσουμε αυτή τη δυνατότητα μέσα από μια ομάδα που θα συνενώνει οριζόντια αυτά τα υποκείμενα χωρίς διαμεσολαβήσεις. Στόχος δεν είναι η αναπαραγωγή διακρίσεων, αλλά η δημιουργία και το άνοιγμα χώρου, για

την ελεύθερη συζήτηση, προβληματισμό και δράση, με στόχο την ενδυνάμωση και τη χειραφέτηση. Με αυτή την έννοια, **στην ομάδα έμφυλου καλούνται να συμμετέχουν όλες όσες και όλοι όσοι τοποθετούνται, μόνιμα ή παροδικά, από την πλευρά του καταπιεζόμενου/ης σε επίπεδο φύλου ή/και σεξουαλικού προσανατολισμού, και θέλουν να συμμετάσχουν σε σχετικές διεργασίες και πρακτικές.**

Μέσα από μια τέτοια επιλογή, δεν επιδιώκουμε φυσικά να λειτουργούμε ως Ξένο σώμα σε σχέση με τη συλλογικότητα. Αντίθετα, επιδιώκουμε να λειτουργήσουμε ως ζωντανό κομμάτι της Αναμέτρησης πετυχαίνοντας να τροφοδοτήσουμε πολυεπίπεδα τη βάση της συλλογικότητας για το έμφυλο ζήτημα με τρόπο που θα δίνει τον λόγο και την ανάπτυξη πρακτικής στο υποκείμενο και αυτός ο λόγος και η πρακτική θα μετουσιώνονται σε κτήμα της Αναμέτρησης. Εξάλλου, στο επίπεδο της συλλογικότητας έχει ήδη κατοχυρωθεί η επιμονή στη διαφάνεια και την πλήρη ενημέρωση των διαδικασιών των ομάδων. Είναι διακύβευμα για όλες και όλους μας, και σημαντικό στοιχείο για την ομάδα έμφυλου, να μην αναπαραχθούν στεγανά, αλλά αντίθετα να επικοινωνείται συστηματικά και να αλληλοτροφοδοτείται η δουλειά και οι πρακτικές. Για το λόγο αυτό, και σύμφωνα με την ολομελειακή απόφαση της Αναμέτρησης, προχωρούμε στη συγκρότηση ενός «διαρκούς εργαστηρίου», που θα απευθύνεται σε όλα τα μέλη της συλλογικότητας, με στόχο την αλληλοτροφοδότηση για σχετικά ζητήματα. Παράλληλα, μέσα από κείμενα, ολομελειακές διαδικασίες, αλλά και ανοιχτές διαδικασίες της ομάδας έμφυλου προς όλα τα μέλη της Αναμέτρησης, θα επιμεινουμε στην ανάγκη και την υλοποίηση κοινών πρακτικών, που θα βαθύνουν τη συζήτηση και τη συμφωνία, αλλά και τη δυνατότητα ανάληψης πρωτοβουλιών, για ζητήματα φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού.

ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΗ

ΟΜΑΔΑ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ/ΣΤΡΙΩΝ